

# KOMPOZİSYON

Kimi fotoğrafları diğerlerinden farklı ve göze çarpıcı kılan nedenlerden biri de güçlü kompozisyonlarıdır. Kendine ait hikayesi olan bir konu iyi bir kompozisyon oluşturur. Fotoğrafın icadından 2000 yıl önce Yunanlılar ve Romalılar bunun farkındaydılar. Bu mimarilerinde açıkça görülmektedir. Bugün de kompozisyon, çağdaş mimarinin önemli bir parçasıdır. Fotoğrafta kompozisyonun basit bir tanımını, "Kare içindeki konuları göze hoş gelecek şekilde seçmek ve düzenlemek" olarak yapabiliriz. Kompozisyon yaparken, figür yada nesneler belli konumlara yerleştirilir veya değişik bakış açıları seçilir. Kameranın küçük hareketleri ile çok farklı kompozisyonlar elde edilebilir. Bazen tesadüfen iyi bir kompozisyon yakalanmış olsa bile, çoğu iyi fotoğrafta yaratıcılık söz konusudur. İyi bir fotoğraf yaratabilmek için önce iyi kompozisyonun temel öğeleri öğrenilmelidir. Bu öğeler, doğal düşünce sisteminin parçası haline geldiği zaman tasarım anlayışını bileyerek fotoğraf çekmeye yardım eder.

## 1. Yalınlık

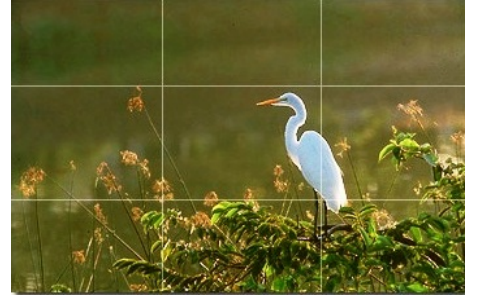
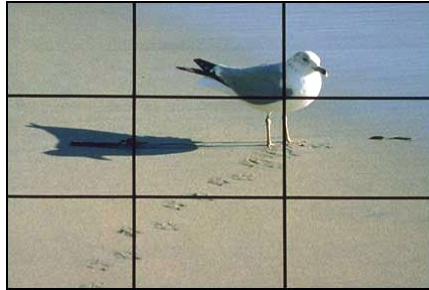
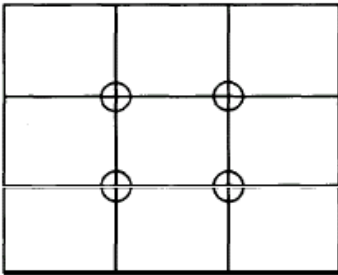
ilk ve belki en önemli öğe yalınlıktır Fotoğraftaki ilgi merkezine dikkat çekmenin yolları aranmalıdır. Bunun bir yolu, konuyu dikkati dağıtmadan ortaya çıkaracak bir fon seçmektir. Fotoğrafta öyle bir kompozisyon yaratılmalıdır ki, fotoğrafın çekim nedeni açık olarak görülsün ve görüntü ye giren tüm nesneler ilgi merkezi olarak seçilen konuyu tamamlasınlar. Demek ki fotoğrafları yalınlaştırmak ve ilgi merkezini güçlendirmek için, karmaşık olmayan bir fon seçmeli, konuya yaklaşılarak ilgisiz nesneler fotoğraf alanı içine alınmamalıdır.



(Fotoğrafta yalınlık örnekleri)

## 2. 1/3 kuralı

Fotoğrafi çekmeden önce kare, yatay ve dikey olarak üçe bölünür. Bu çizgilerin kesiştiği noktalar iyi bir kompozisyonda ilgi merkezinin yerleşebileceği dört seçeneği gösterir.



(Altın kesim noktaları)

Genel olarak konunun tam karenin merkezinde yer aldığı fotoğraflar merkezinde yer aldığı fotoğraflar, konunun merkezden uzakta yer aldığı fotoğraflardan daha az hareketli ve daha az heyecan vericidir. Konunun merkezden kaydırıldığı fotoğraflarda üçte bir kuralı 'ndan (Altın oran) yararlanılabilir. Manzara fotoğraflarında da ufuk çizgisi de üçte bir kuralına göre yerleştirilebilir. Ufuk çizgisini merkeze yerleştirmekten kaçınmalıdır.



(durağan: yelkenli merkezde,  
ufuk çizgisi ortalanmış)



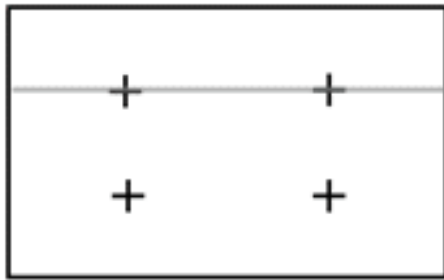
(dinamik: yelkenli altın noktada,  
gökyüzü 2/3 oranında)



(dinamik: yelkenli altın noktada,  
gökyüzü 1/3 oranında)

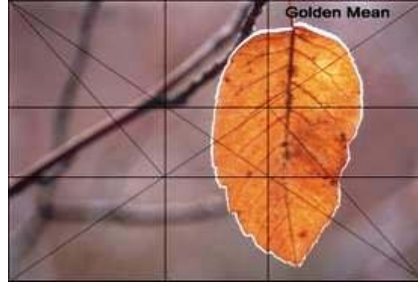
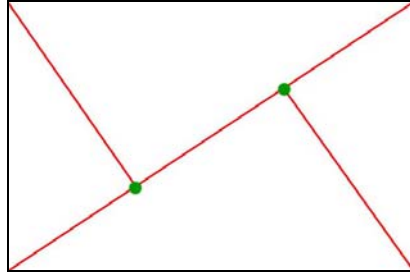


(1/3 kuralına örnekler)

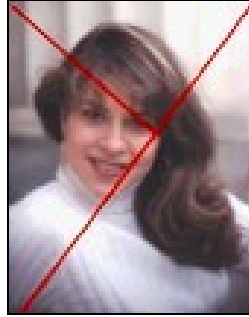
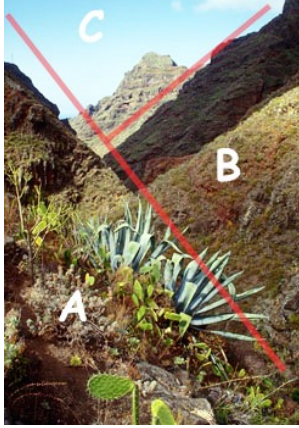


(1/3 kuralına örnekler)

Altın üçgenler : Diyagonal çizgiler ile fotoğrafta dinamik bir simetri etkisi yaratılabilir.



(Altın üçgenler)





### 3. Çizgiler

Çizgiler kompozisyonda önemli bir rol oynarlar. Fotoğrafta diyagonal çizgiler yön belirtmek için kullanılabilir. Bu asıl konuya gözü yöneltmenin basit ve kolay bir yoludur.



Tekrarlayan çizgilerle de izleyicinin dikkatini ilgi merkezine çekmek kolaylaşır.



Kompozisyonda kullanılan en yaygın çizgilerden biri de "S" eğrisidir.

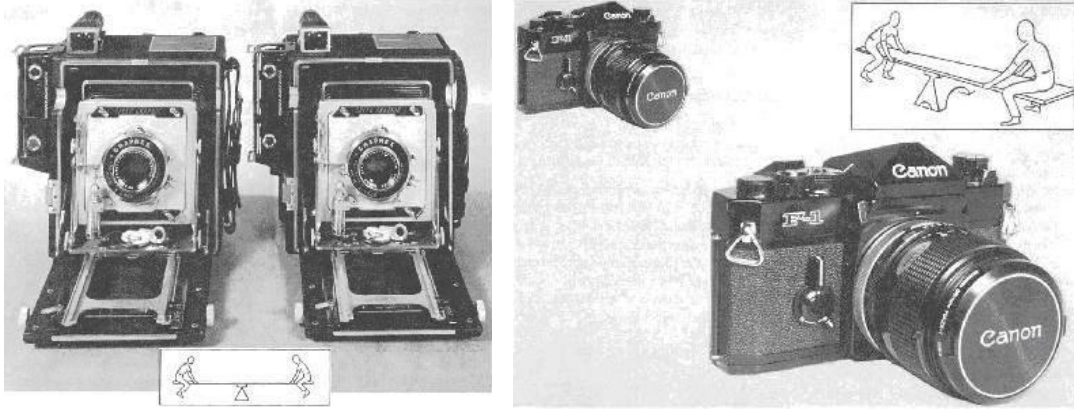




#### 4. Denge

Fotoğrafta Denge Ögesi kompozisyonun en önemli yol göstericilerinden biridir. Denge, birbirini tamamlayan şekil, renk ya da aydınlık veya karanlık alanların göze hoş görünecek şekilde ayarlanmasıdır.

##### Simetrik denge örnekleri



(Klasik simetrik denge örneği)



(Klasik simetrik denge örneği)

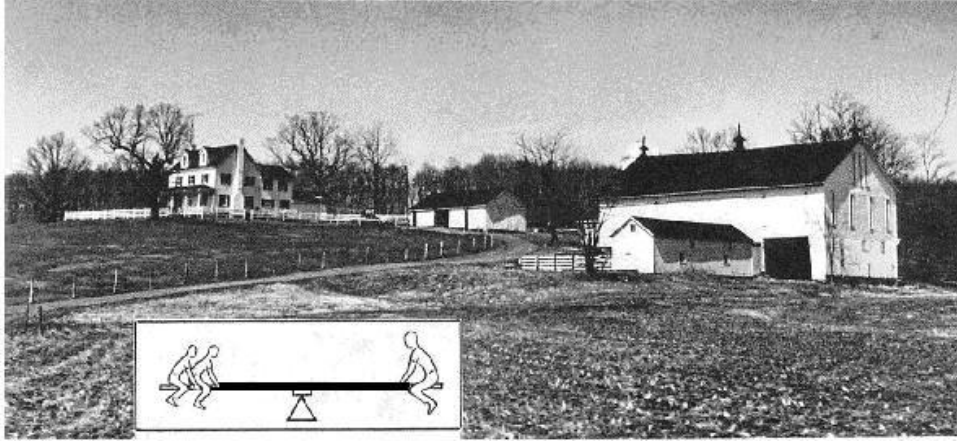


(Dengede olmasına rağmen fotoğraf ortadan 2 ye ayrılabilir ve bu izleyicinin dikkatini dağıtır)

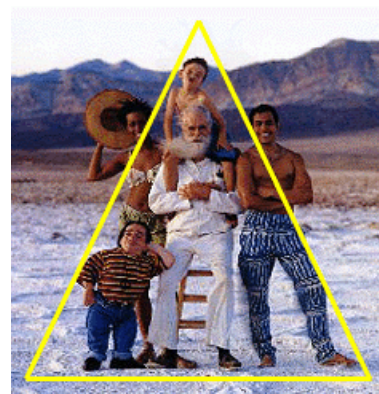
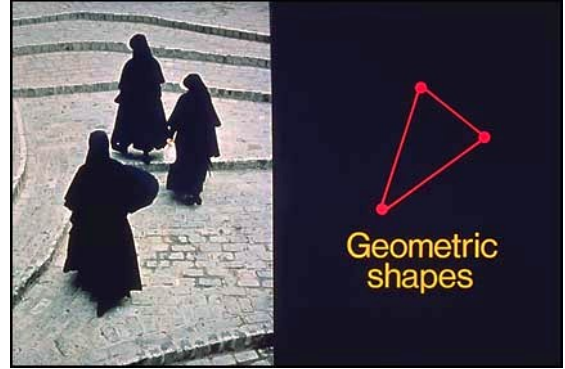
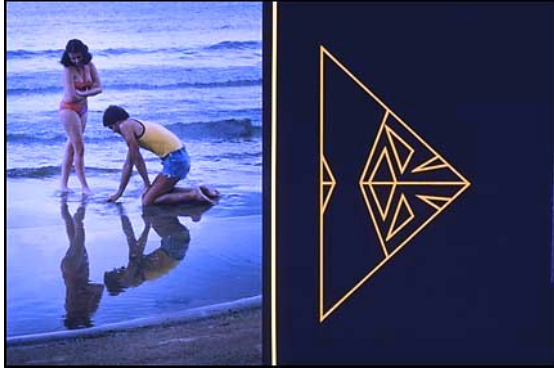


(Denge, içine duygu ve informal duruş katılarakta yapılabilir.İyi dengelenmiş fotoğraf örnekleridir)

Asimetrik denge örnekleri (Simetrik dengeden daha ilgi çekicidir)



Geometrik şekillerle denge oluşturma





### Sekillerin birbirini tamamlaması



(Destek yok havada duyur gibi)



(Çocuk merkezde olmasına rağmen fotoğraf dengede)

### Açık ve koyu tonların dengesi



## **5. Kadraj**

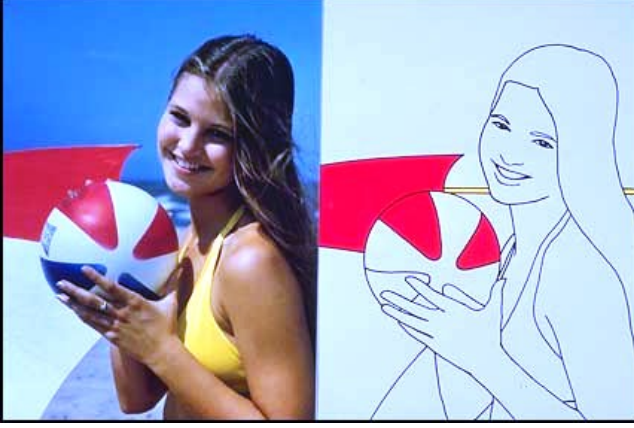
Fotoğraf kompozisyonunda beşinci öge kadraj yani çerçevelemedir. İlgi merkezini ön plandaki nesnelere çerçevelemek fotoğrafta yer alan asıl konuyu diğerlerinden ayırt etmek için gereken derinlik hissini kazandırır. Bir fotoğrafta, kadrāja karar vermek konuya bağlıdır. Çerçeve olarak neyin kullanılacağı buna göre değişecektir.

### Doğal çerçeve örnekleri



## 6. Bindirme

Daha iyi kompozisyon için altıncı öge, üst üste bindirmeden kaçınmaktır. Öyleyse poz verdirmeden önce yalın bir fon aramak gereklidir. Asıl konuya çok yakın nesne yada çizgilerin üst üste binmesi dikkati dağıtabilir.



(Bindirme hataları)

Bütün düzlem sanatları gibi fotoğraftaki üçüncü boyut izlenimi, ışık ve perspektif yardımıyla oluşan bir göz yanılgısıdır. Fotoğrafın tek karelik bir saptama ile oluşması bir taraftan fotoğrafçıyı aşırı sınırlayıp tutuklaştırırken öte yandan daha seçici ve titiz olmaya zorlar, çünkü sürüp giden bir olayın öyle bir anı ve objelerin öyle bir konumu vardır ki, bu durum olayın tümünün simgesi olabilir, fotoğrafçı da bunu yakalamak ve dondurmak zorundadır.

Fotoğrafçının tasarladığı bir görüntü bütününü doğada aynen bulmak veya düzenlemek kolayca mümkün olmayabilir. Bu durumda birçok fotoğrafçılar, aynı zamanlarda parça parça çekilmiş görüntüleri kurgulayarak değişik yöntemlerle bir araya getirerek tasarlanan görüntüyü elde etmektedirler. Biriktirici yöntemlerle ürün veren sanat dallarında doğal sayılabilecek bu yöntem, özellikle gerçeküstü dünya yaratma durumunda olan fotoğrafçılar için belki de tek yoldur ama doğrusu bu da fotoğrafla resim arasındaki sınırın aşılması demektir.

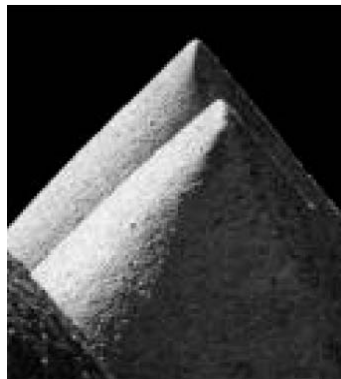
Fotoğraf bir dildir. Yazı yada konuşma dili gibi yeterli açıklıkta ve sadelikte kullanılması gerekir. Gereksiz ayrıntılarla dolu bir anlatımdan kaçınmalıdır. Didaktik anlatım dışında belli bir kapalılık ilgi uyandırır ve seyirciye keşfetme zevkini bağışlar. Mesaj ilginç olmalıdır. "Peki ama bana ne" dedirtmemelidir. Mesajın görevi ve evrensel boyutları bulunmalıdır. Mesaj bir bütün olmalı ve gereksiz ayrıntılardan arındırılmalıdır. Fotoğrafi sanat yapan, mesajda belli bir duygu yoğunluğunun bulunmasıdır. Fotoğrafçıyı sanatçı yapan ise mesajı yoğunlaştırarak iletmekteki özgünlük ve kişiselliğidir.

Her dil gibi fotoğrafın da yapısal öğeleri vardır. Bu öğelere ilişkin kurallar iyi bilinmelidir. İçerikteki mesajın doğru ve etkili iletilmesi kişinin kendi çaba ve ilgisine bağlıdır. Çeşitli öğeler kullanılarak bir fotoğrafta belirginlik, bütünlük, denge ve oranlama titizlikle kullanılmalıdır. Etkili bir fotoğraf keşfetme, yalıtma ve organizasyon aşamasını atlattıktan sonra başarılı olabilir. Ender bazı fotoğraflar bu üç aşamayı da geçirmiş, aynı zamanda etkili ve güzel bir düzenleme ile bitirilmiştir. Görsel öğelerin ağırlıklı olarak kullanılması, fotoğrafçıyı konuya çeken ve fotoğrafın doğmasına neden olan çıkış noktalarıdır.

**Leke ögesi :** Başka bir koz, duru bir fon önünde ilginç bir silüet ya da koyu bir fon önünde bir leke fotoğrafçıyı çekebilir.



**Form ögesi :** Işık altında üçüncü boyutu, kabartısı belirginleşen kubbeler yada vücut öğeleri, benzeri bir dürtü yapar. Ne var ki fotoğraf burada başlasa bile burada bitmez. Bütün bu çekici öğelerin belli bir anlatım doğrultusunda, fotoğrafçı elinde yoğunlaştırılması gerekir.



(Yandan gelen belirgin gölgeler ortaya çıkmış, böylece form ve derinlik elde edilmiştir)



Aksi halde bu çalışmalar egzersiz olmaktan öteye gidemezler. Güzel Nitelendirdiğimiz kendimize ait fotoğrafların bir çoğunu sevmemizin nedeni ancak onlarla olan anılarımız ve duygusal bağlarımızdır. Gün boyu değişen ışık altında, çevremizdeki belli cisimler sonsuz sayıda değişime uğrar. Bu değişim yavaş ve sürekli olduğu için gözden kaar. Oysa bu değişkenlik içinde fotoğraf anlatımımıza uygun bir an vardır. Onu görmek ve kaçırmamak gerekir. Üstelik bunu fotoğrafın kaydetme gücüne çevirerek görmek, çok kolay da değildir. İki gözümüzle sürekli üç boyutlu görmeye alıştığımız konular, fotoğrafa iki boyutlu olarak geçer. Bu geçişte kayıplar ve kazançlar vardır. Üç boyutlu görmek ve üç boyutlu düşünmekle, iki boyutlu fotoğrafı kontrol altına alamayız. Bu yüzden konuya bakarken bitmiş fotoğrafı görmeye çalışmak gerekir. Bu sanıldığı kadar kolay değildir. Konuya tek gözle bakmak ya da görüntüyü buzlu camdan denetlemek, boyut sorununu çözebilir. Buna ek olarak ışığı görme konusunda güçlü bir yatkınlık kazanmak, ve duyarlı malzemenin görüntüyü nasıl kaydedeceğinin bilinmesi, başka bir deyişle duyarlı malzemenin dili ile düşünmek ve tasarlamak gerekir. Ancak böylece belli bir konuda bir çok fotoğrafçının elde edeceğinden farklı biçimde, kendi fotoğrafımızı kendi ifademizi bulup çıkarmak ve başkalarına iletmek mümkün olabilir.

Bakiş açısı : Farklı bakiş açıları fotoğrafın etkileyiciliğini arttırır



(Farklı bakiş açılarına örnekler)